BIULETYN ZWIĄZKU ZIEM GÓRSKICH

Rok I Dnia 1 sierpnia 1938 r. Nr 2

TRZECI ROK PRACY

W sierpniu roku bieżącego Związek Ziem Górskich rozpoczyna trzeci rok swojej pracy na terenie Karpat. Miniony okres istnienia i działalności Związku można podzielić na 2 okresy: pierwszy to okres pracy wewnętrzno-organizacyjnej i rozbudowy Oddziałów w terenie; drugi okres to wytężona akcja w kierunku poznania potrzeb terenu pod względem gospodarczym i kulturalnym, by na podstawie znajomości stanu obecnego wypracować planowy i realny program działalności nad rozwojem życia gospodarczego i kulturalnego ziem górskich.

Dotychczasowe doświadczenia Związku Ziem Górskich uczą, że im mniejsze stoją do dyspozycji środki finansowe tym konieczniejszym jest umiejętne, celowe i realne ich wkorzystanie. To też mimo, że środki często nie pozwalają na realizację najpilniejszych potrzeb terenu w takim tempie, jak tego wymaga sytuacja w niektórych regionach górskich, jednak skoordynowana i planowa akcja pozwala na przezwyciężenie tych trudności i zaspokojenie tego, co w danej chwili jest palącą potrzebą terenu.

Nadchodzący rok działalności Związku Ziem Górskich nazwać można okresem realizacji wielkiego programu rozwoju gospodarczego i kulturalnego Karpat. Program ten będzie omawiany na Zjeździe gospodarczym w Nowym Sączu i w przedyskutowanej formie przekazany Radzie Naczelnej Z. Z. G. do zatwierdzenia a Zarządowi Głównemu Zw. Z. G. do realizacji.

Program ten opracowany przez wybitnych znawców poszczególnych dziedzin życia gospodarczego i kulturalnego i w całkowitej harmonii z ogólnym interesem państwa przyczyni się niewątpliwie do tego, że w niedługim czasie będziemy świadkami głęgokich przemian gospodarczych i rozwoju kultury życia codziennego wśród ludności ziem górskich.

To są główne cele i zadania działalności Związku Ziem Górskich na najbliższe lata.

Dział I-szy
Sprawy Organizacyjne

I. Zjazd Gospodarczy w Nowym Sączu

W ramach tegorocznego Zjazdu Górskiego w Nowym Sączu odbędzie się dnia 13 i 14 sierpnia br. Zjazd Gospodarczy z udziałem delegatów instytucji i organizacji gospodarczych i kulturalnych z ziem górskich. Tematem tegorocznego Zjazdu będzie opracowywany od dłuższego już czasu przez Związek Ziem Górskich program rozwoju życia gospodarczego i kulturalnego w górach. W poszczególnych referatach znakomici znawcy odnośnych zagadnień przedstawią wytyczne akcji skoordynowania prac nad podniesieniem gospodarki i kultury w Karpatach. Program Zjazdu przedstawia się następująco:

Dnia 13 sierpnia 1938 r.

Godz. 17-ta — Otwarcie Zjazdu Gospodarczego — *Dyr. inż. J. Rudnicki — Wiceprezes Zw. Z. G.*

Podział na sekcje i obrady w sekcjach.

1) Sekcja rolna.

a) Wytyczne gospodarki rolnej w Zachodnich Karpatach — *inż. Mieczysław Nowak.*

b) Wytyczne gospodarki rolnej we Wschodnich Karpatach — *inż. Franciszek Müller.*

c) Z zagadnień rolno-hodowlannych w Karpatach — *mgr. Jan Flis.*

d) Referat generalny — *sen. F. Gwiżdż.*

2) Sekcja urbanistyczna.

Zagajenie—*płk. dypl. T. Grabowski—Dyrektor Biura Planowań M. S. Wojsk.*

Sprawozdanie z działalności Biur Planowania Regionalnego:

a) Krakowskiego — *inż. Z. Novàk.*

b) Stanisławowskiego — *inż. St. Niemierko.*

c) Związku Ziem Górskich — *inż. Br. Rudziński.*

d) Problem komunikacyjny w Karpatach — *inż. Br. Rudziński.*

e) Zagadnienia urbanistyczne osiedli karpackich — *inż. K. Marczewski.*

f) Pomiary i kartografia Karpat — *inż. F. Piątkowski.*

g) Referat generalny — *inż. Br. Rudziński.*

3) Sekcja społeczno-oświatowa.

a) Program prac w dziale swojszczyzny w górach — *dr T. Seweryn.*

b) Wytyczne utrzymania strojów ludowych w górach — *mgr R. Reinfuss.*

c) Zagadnienia ludnościowe w Karpatach — *doc. dr B. Zaborski.*

d) Potrzeby szkolnictwa w Karpatach — *dyr. Urbańczyk.*

e) Referat generalny — *doc. dr B. Zaborski.*

4) Sekcja przemysłowa.

a) Uprzemysłowienie Karpat — *dyr. inż. H. Mianowski.*

5) Sekcja uzdrowiskowo-turystyczna.

a) Wytyczne gospodarki uzdrowiskowo-turystycznej w woj. stanisławowskim — *dyr. J. Miketta.*

b) Wytyczne gospodarki uzdrowiskowo-turystycznej w woj. lwowskim — *inż. T. Wereszczyński.*

c) Wytyczne gospodarki uzdrowiskowo-turystycznej w woj. krakowskim — *dr W. Milata.*

d) Zasady planowej gospodarki turystycznej w Karpatach — *mgr. W. Mileski.*

e) Referat generalny — *dr St. Leszczycki.*

Dnia 14 sierpnia.

Godz. 10-ta — dalszy ciąg obrad w sekcjach.
Godz. 15-ta — Posiedzenie plenarne:

a) Sprawozdanie Przewodniczących sekcji.

b) Uchwalenie tez na Radę Naczelną Zw. Z. G.

c) Zamknięcie Zjazdu.

Uczestnicy Zjazdu Gospodarczego uprawnieni są do 75% zniżki kolejowej na przejazd do Nowego Sącza i powrót do stacji wyjazdu. Delegaci z terenu wyznaczeni przez Wydziały Powiatowe otrzymają karty uczestnictwa z Wydziału Powiatowego, zaś po przyjeździe do Nowego Sącza znajdą kwatery bezpłatne w koszarach, gdzie również mogą otrzymać wyżywienie po zniżonej cenie około 1 zł dziennie. Delegaci instytucji i organizacji należących do Związku Ziem Górskich otrzymają karty uczestnictwa bezpośrednio ze Związku Ziem Górskich po otrzymaniu delegacji ze swojej instytucji.

W dniu 13 sierpnia zorganizowane zostaną wycieczki do wzorowych ośrodków rolniczo - hodowlanych w rejonie Łącka i Gołkowie celem zapoznania się z gospodarką rolną i hodowlaną tamtejszych rolników. Udział w wycieczce mogą wziąć wszyscy uczestnicy Zjazdu Gospodarczego na podstawie dodatkowych kart uczestnictwa, które otrzymają po przyjeździe do Nowego Sącza w miejscu zakwaterowania.

II. Rada Naczelna Zw. Z. G.

Dnia 15 sierpnia br. o godz. 11.30 odbędzie się III Walny Zjazd Rady Naczelnej Związku Ziem Górskich w Nowym Sączu w Domu Pierackiego pod przewodnictwem Prezesa Związku p. Gen. dyw. T. Kasprzyckiego. Program Rady Naczelnej jest następujący:

1) Otwarcie Zjazdu — *gen. dyw. T. Kasprzycki — Prezes Zw. Z. G.*

2) Protokół z drugiego Zjazdu Rady Naczelnej Zw. Z. G. — *płk. dypl. T. Grabowski — Sekr. Gen. Zw. Z. G*

3) Sprawozdanie z działalności Zw. Z. G. w roku 1937/38 — *dyr. inż. J. Rudnicki — Wiceprezes Zw. Z. G.*

4) Sprawozdanie z działolności Oddziałów Zw. Z. G. — *Prezesi Zarządów Oddziałów w Krakowie, Lwowie i Stanisławowie.*

5) Sprawozdanie z obrad gospodarczych — *dyr. inż. J. Rudnicki — Wiceprezes Zw. Z. G.*

6) Plan rozwoju gospodarczego i kulturalnego Karpat — *referuje dr St. Leszczycki.*

7) Dyskusja nad pkt. 3, 4, 5. 6.

8) Sprawozdanie kasowe — *dyr. inż. M. Ponikiewski — Skarbnik Zarządu Głównego Zw. Z. G.*

9) Sprawozdanie Głównej Komisji Rewizyjnej — *gen. Andrzej Galica — Przewodniczący Głównej Komisji Rewizyjnej.*

10) Uchwalenie budżetu na rok 1938/39.

11) Wolne wnioski.

Członkowie Rady Naczelnej otrzymają wraz z zaproszeniem na Radę Naczelną karty uczestnictwa, upoważniające do 75% zniżki kolejowej na przejazd do Nowego Sącza i powrót do stacji wyjazdu.

III. Z prac Głównej Komisji Rewizyjnej Zw. Z. G.

W początkach lipca br. Główna Komisja Rewizyjna Związku Ziem Górskich pod przewodnictwem Gen. Andrzeja Galicy i z udziałem insp. A. Okołowicza i radcy Z. Waltera przeprowadziła rewizję ksiąg i dowodów rachunkowo-kasowych Związku za okres od 1 kwietnia 1937 r. do 31 marca 1938 r.

Główna Komisja Rewizyjna Zw. Z. G. stwierdziła staranne sporządzanie i należyte kontrolowanie dowodów rachunkowych jak też zgodność sum i zapisów oraz celową i oszczędną gospodarkę Zarządu Głównego Zw. Z. G. w kontrolowanym okresie. Na podstawie wyników rewizji Główna Komisja Rewizyjna Zw. Z. G. uchwaliła wystąpić na Radę Naczelną Związku z wnioskiem udzielenia absolutorium Zarządowi Głównemu Zw. Z. G. z działalności finansowej za okres od 1 kwietnia 1937 do 31 marca 1938 r.

IV. Pokazy Gospodarcze w Nowym Sączu

W ramach Zjazdu Górskiego w Nowym Sączu organizowane są pokazy gospodarcze i wystawy przemysłu ludowego. W dniu 12 sierpnia

odbędzie się pokaz koni i uprzęży oraz nastąpi otwarcie wystawy gospodarczej z następującymi działami: ziemiopłody, przetwórstwo mleczne, pszczelarstwo, lniarstwo ,koronkarstwo, wyroby wełniane, grzybownictwo, owocarstwo, młynarstwo, browarnictwo, wyroby ludowe z drzewa, przemysł letniskowo - uzdrowiskowy oraz wystawa sztuki malarskiej dzieł artystów malarzy pochodzących z ziemi sądeckiej.

Wystawy znajdą pomieszczenie w salach szkolnych.

V. Otwarcie Muzeum Ziemi Sądeckiej

Od szeregu lat w Nowym Sączu i okolicy prowadzona była akcja zebrania wszystkich żabytków historycznych i dzieł sztuki celem zgromadzenia ich w jednym miejscu. Dnia 12 sierpnia br. w ramach Zjazdu Górskiego w Nowym Sączu odbędzie się otwarcie Muzeum Ziemi Sądeckiej, które znalazło pomieszczenie w Zamku Królewskim w Nowym Sączu. Zamek został w ostatnim czasie staraniem Zarządu Miejskiego pięknie odrestaurowany i wszystkie zbiory zgromadzone zostały w kilku salach. Muzeum Ziemi Sądeckiej obejmuje dział etnograficzny, historyczny, sztuki kościelnej i plastyki współczesnej. W dziale historycznym oglądać można między innymi dzieła sztuki obrazujące walki Legionistów J. Piłsudskiego w pierwszym okresie ich istnienia.

VI. Program Zjazdu Górskiego w Nowym Sączu

Piątek 12 sierpnia:

Godz.	9-ta:	Nabożeństwo w kościele farnym,
„	9.30:	Otwarcie Muzeum Ziemi Sądeckiej na Zamku Król.
„	10.30:	Otwarcie pokazów gospodarczych. Pokaz koni i uprzęży oraz defilada zespołów nagrodzonych.
„	15-ta:	Koncert orkiestr wojskowej i K. P. W.
„	19.30:	Widowisko regionalne na Zamku.

Sobota 13 sierpnia:

Godz.	9 — 17-tej:	Wycieczki gospodarcze: 1) Gołkowice — pokaz bydła rasy czerwonej polskiej, 2) Łącko — pokaz owiec, zwiedzanie ośrodka tkackiego i sadów w Łącku i Czerńcu.
„	10-ta:	Zwiedzanie Nowego i Starego Sącza.
„	15-ta:	Koncert orkiestr i chórów dziecięcych na Zamku.
„	17-ta:	Otwarcie Zjazdu Gospodarczego (posiedzenie plenarne).

„ 17 — 19: Zawody sportowe na boisku K. P. W.

„ 19.30: Widowisko regionalne na Zamku.

Niedziela 14 sierpnia:

Godz. 9-ta: Nabożeństwo w kościele farnym, poświęcenie obrazu Św. Józefa, sztandaru Chrześcijańskiego Cechu Zbiorowego w Nowym Sączu, oraz poświęcenie tablicy pamiątkowej ks. Sygańskiego na Zamku.

„ 10-ta: Dalszy ciąg Zjazdu Gospodarczego (obradują komisje).

„ 10.30: Koncert spacerowy miejscowych orkiestr.

„ 10.30: Pokazy Straży Pożarnych na „Jordanówce" (hydrobal, ćwiczenia toporkami, ratownictwo itp.).

„ 15-ta: Zawody kajakowe na Dunajcu.

„ 16-ta: Koncert orkiestr i chórów „Echo" i „Lutnia" na Zamku.

„ 17-ta: Zakończenie Zjazdu Gospodarczego (posiedzenie plenarne).

„ 19.30: Widowisko regionalne na Zamku.

Poniedziałek 15 sierpnia:

Godz. 9-ta: Msza polowa z kazaniem na Zamku Królewskim.

„ 10-ta: Defilada grup regionalnych i korowód dożynkowy Sądeczyzny.

„ 11.30: III Zjazd Rady Naczelnej Związku Ziem Górskich (w sali Domu Pierackiego).

„ 15—19: Zabawa ludowa w Parku Jordana.

„ 19-ta: Wielkie widowisko regionalne z udziałem wszystkich wyróżnionych grup ludowych.

„ 21-sza: Sobótki, ognie sztuczne i zabawa na błoniach nad Dunajcem. Zakończenie Zjazdu Górskiego.

Podczas Zjazdu Górskiego odbywać się będą codziennie wycieczki do Rożnowa dla zwiedzenia budującej się zapory wodnej na Dunajcu oraz wycieczki do uzdrowisk i letnisk Doliny Popradu i Krynicy.

Codziennie zwiedzanie pokazów gospodarczych i muzeum Ziemi Sądeckiej na Zamku.

Nadto w godzinach podanych w programach dziennych odbywać się będą przedstawienia teatru Towarzystwa Dramatycznego i Teatru Robotniczego.

Dział II-gi
„Nasze Sprawy"

I. Kredyty na budowę gnojowni:

Podczas powiatowej konferencji Zw. Z. G. w Gorlicach podniesiono sprawę niezbędności istnienia kredytów na budowę gnojowni — dostępnych dla każdego gospodarza. Niewątpliwie sprawa budowy gnojwni ma dla gospodarstw rolnych kapitalne znaczenie, gdyż wiemy, że źle przechowany obornik może stracić do ¾ swej siły produkcyjnej na skutek ulotnienia się azotu i wypłukania azotu, potasu i fosforu — oraz spalenia się materii organicznej.

W celu umożliwienia rolnikom budowy racjonalnych gnojowni zostały uruchomione przez Centralną Kasę Spółek Rolniczych kredyty na ten cel. Kredyty te są udzielane za pośrednictwem Kas Stefczyka w pasie górskim i podgórskim, przede wszystkim gospodarzom na terenach z przebudowy ustroju rolnego, oraz objętym fachową opieką instruktorską, na następujących warunkach:

Kredyt jest pięcioletni, spłacany w ośmiu półrocznych ratach płatnych każdego 30 marca i 30 września. Pierwsze spłaty będą pobierane 30.III.39 r. Oprocentowanie za okres do 30 marca 1940 r. wynosić będzie dla rolnika 4% w stosunku rocznym, płatne zgóry za półrocze każdego 30 marca i 30 września, a w następnych latach oprocentowanie będzie liczone normalnie, o ile Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych nie udzieli dalszej pomcy na obniżenie oprocentowania. Kredyt jest rozprowadzany w następujący sposób:

1) Rolnik pragnący skorzystać z kredytu na budowę gnojowni zgłasza się do Kasy Stefczyka z formularzem podania o pożyczkę. Równocześnie podpisuje petent w Kasie Stefczyka skrpyt dłużny (in blanco).

2) Potwierdzony przez Kasę Stefczyka formularz podania o pożyczkę wypełnia rolnik (sam lub w porozumieniu z instruktorem rolniczym O.T.R.) i składa go w biurze O.T.R.

3) Okręgowe Towarzystwo Rolnicze po zebraniu wszystkich zgłoszeń zamawia potrzebne materiały w miejscowej spółdzielni rolniczo-handlowej lub w innych składach, ustalając ceny poszczególnych materiałów.

4) Na podstawie zgłoszeń—O.T.R. wydaje rolnikowi odpowiednie kwity (z podaniem wartości materiałów), na podstawie których rolnicy pobiorą potrzebne materiały do budowy gnojowni. Kwity te odsyła Spółdzielnia do Centralnej Kasy Spółek Rolniczych, która pokrywa za nie należność. Z kolei Centralna Kasa Spółek Rolniczych przesyła kwity odnośnym Kasom Stefczyka, które na tej podstawie wypełniają skrypty dłużne.

Ze względu na szczupłość kredytu, pojedyńczy rolnik może go otrzymać w wysokości nie przekraczającej wartości 400 kg cementu na sztukę bydła, z tym, że inne gatunki zwierząt przelicza się wg. następujących norm:

1 koń	= 1 sztuce bydła
2 roczne jałówki	= „ „ „
1 dwulet. jałówka	= „ „ „
1 krowa	= „ „ „
2 świnie dorosłe	= „ „ „
4 owce	= „ „ „

Oprócz cementu — rolnik może otrzymać na kredyt również beczkę lub skrzynię do wywozu gnojownicy z rozlewaczem lub bez, rury żelazne i uzbrojenie do samoczynnego spływu lub pompę, druty i sztaby dla wzmocnienia murów gnojowni.

Z udzielonego kredytu mogą być budowane gnojownie tylko według wzorów dla tzw. gnojowni górskich, tj. ze zbiornikami na gnojownicę objętości powyżej 1½m^3 na sztukę bydła. Odpowiednich fachowych wskazań przy budowie gnojowni udzielają instruktorzy OTR.

Podajemy wzór podania o pożyczkę na budowę gnojowni:

POŻYCZKA NA BUDOWĘ GNOJOWNI

Do
Kasy Stefczyka
w ....

za pośrednictwem Okręgowego Towarzystwa Rolniczego
w ....

Podpisany ....
rolnik zamieszkały w . . . . Nr d. . . właściciel gospodarstwa rolnego o obszarze . . . ha w tem . . . . ornego . . . . łąk . . . . pastwisk . . . . lasu . . . . i stanie inwentarza . . . koni . . . krów . . . jałówek . . . cieląt . . . świń . . . drobiu . . . sztuk, zamierza wybudować wzorową gnojownię i uprasza o udzielenie mu w tym celu pożyczki w następujących materiałach:

a) cementu . . . . . . kg.
b) żelaza, drutów . . . . kg (niepotrzebne skreślić).
c) rozlewacz (niepotrzebne skreślić).
d) beczka do wywożenia gnojówki (niepotrzebne skreślić).
e) pompa do gnojówki (niepotrzebne skreślić).
f) rury żelazne (do sam. spływu) (niepotrzebne skreślić).

Równocześnie zawiadamiam, że sposób wybudowania gnojowni jest mi znany—nieznany (niepotrzebne skreślić), w związku z czym proszę o zrobienie planu, którego zobowiązuję się ściśle trzymać.

Zbiornik na nawóz (gnojowisko) projektuję zbudować na . . . m^2 zbiornik na gnojówkę (gnojownicę) na . . . . m^3.

Warunki udzielania kredytu są mi znane. Poddaję się kontroli Okręgowego Towarzystwa Rolniczego i Izby Rolniczej, co do właściwego zużycia otrzymanych materiałów. Gnojownicę zobowiązuję się wybudować według otrzymanej instrukcji i udzielonych mi materiałów ani w całości, ani w części nie odstępować osobie trzeciej.

W razie stwierdzonego uchybienia warunków zobowiązuję się pożyczkę zaraz spłacić.

Podpis proszącego

. . . . dnia . . . 193 . .

Stwierdzający podpis przewodn. Kółka Rolnicz. lub Sołtysa Gromady

. . . .

Stwierdzenie przez Zarząd Kasy Stefczyka, że pożyczka będzie mogła być przyznaną.

. . . .

Podpis.

pieczęć

II. Kredyty na melioracje połonin, budowę bacówek i urządzeń połoninowych

Podczas konferencji powiatowej Zw. Z. G. w Kosowie wysunięto jako jeden z wniosków konieczność otwarcia w Państwowym Banku Rolnym za pośrednictwem K. K. O. długoterminowych i niskoprocentowych kredytów na melioracje połonin, budowę bacówek i urządzeń połoninowych.

Wyjaśniamy, że uruchomienie tego rodzaju kredytów będzie możliwe dopiery wtedy, gdy połoniny będą użytkowane przez spółki utworzone na podstawie ustawy z dn. 4 maja 1931 r. o uporządkowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. R. P. Nr 33 poz. 290).

Przytaczamy najważniejsze postanowienia wzmiankowanej ustawy — tyczące się zagospodarowania niepodzielnych gruntów wspólnych:

art. 46 (2). Dla zagospodarowania i użytkowania niepodzielnych gruntów wspólnych mogą być również tworzone spółki według przepisów ustawy niniejszej.

(3). Spółka jest osobą prawną.

art. 47 (1). Statut spółki powinien określać:

1) nazwę i siedzibę spółki;

2) przedmiot działalności spółki;

3) organizację władz zarządzających i nadzorczych spółki oraz zakres ich działania;

4) zasady planu zagospodarowania i regulamin użytkowania gruntów;

5) sposób podziału zysków i strat;

6) prawa i obowiązki członków spółki;

7) warunki dopuszczenia do spółki nowych członków;

8) warunki dopuszczenia do użytkowania gruntów i urządzeń spółki osób nie będących członkami spółki;

9) sposób likwidacji spółki.

(2) Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych ustali wzór statutu spółki (komunikujemy, że wspomniany wzór statutu jest obecnie w trakcie opracowywania; po jego ukazaniu się — ogłosimy go w Biuletynie Zw. Z. G.).

art. 48. Spółka powstaje z chwilą:

1) zatwierdzenia statutu przedstawionego przez większość współwłaścicieli gruntów wspólnych według wartości udziałów;

2) nadania statutu z urzędu w przypadkach scalenia, gdy wspólnoty gruntowe nie zostały podzielone.

art. 49. (1). Członkami spółki są każdorazowo współwłaciciele gruntów wspólnych.

(2) Członkami spółki mogą być również właściciele nieruchomości, przyległych do gruntów wspólnych na warunkach, określonych w statucie spółki

(3) Ilość głosów, jakie posiada każdy członek na zebraniu członków spółki, określa statut na podstawie wartości udziałów w spółce.

art. 50. (1) Członkowie wnoszą do spółki prawo użytkowania gruntów wspólnych lub gruntów stanowiących ich indywidualną własność (art. 49. (2).

(2) Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółki tylko do wysokości wartości udziału w gruntach wspólnych.

art. 51. Spółka jest uprawniona do wznoszenia i utrzymania na gruntach wspólnych urządzeń, potrzebnych do osiągnięcia celów spółki.

art. 52. (1) Spółka podlega nadzorowi władzy.

Komunikując najważniejsze postanowienia dotyczące tworzenia spółek, wyjaśniamy, że dopiero po ich utworzeniu w sposób unormowany ustawą, możliwe będzie wszczęcie starań o uruchomienie kredytów bankowych na zagospodarowanie połonin.

Wszelkich bliższych informacji w tych sprawach udzielą zainteresowanym organizacje i izby rolnicze.

Biuletyn wydaje Zarząd Główny Związku Ziem Górskich.

Redaktor: Kazimierz Pawlewski.

Adres Redakcji: Warszawa, Mokotowska 61 m. 28.

5116 — Zakłady Drukarskie W. Piekarniaka, Warszawa, Okólnik 10, tel. 644-59 i 592-40.